

idők jobb emberek által». S itt a mai kornak az a kötelessége, hogy megvitassa: milyenek legyenek azok a jobb emberek. Erre nem egyedül a pedagógusok illetékesek. De ebből következik a nevelői gondolkodás külön feladata: mi a legjobb módja ezek felnevelésének? A személyiség problémája ma a legfőbb; ennek megoldása folyamán feloldódik minden, szűknek tetsző nemzeti egyoldalúság és szétfoszlik a nemzetköziségnek nemzetellenes színű burkolata. Ezért kívánatos, hogy a nemzetnevelés mai feladatait minél több oldalról boncoljuk; az elfogulatlan kutatók össetalálkoznak, bárhonnan indultak is ki.

Magyar Figyelő (1915, 11. sz.). *Lukács György* abból, hogy a hadegészségügyi kiállítás nagy közönség, különösen nagy sereg tanuló és a tanulni vágyó munkások tömegei tanulmányozták, azt következteti, hogy a vezetőség elérte, amit a kiállítás nevelő hatásától remélt: sikerült a higiéné iránti érdeklődést a legnagyobb mértékben felkeltenie s így immár teljesen megérett a talaj arra, hogy a közegészségügyi alapvető ismeretek tanítását szervesen illesszük bele köznevelésünk rendszerébe; a középiskolai reformból ki nem maradhat a közegészségi ismeretek alapos elsajátításának intézményes biztosítása. — Ez természetes, de nem lenne elég. Ebben is Széchenyihez kell visszatérnünk, aki «az élet tavaszkorában» kívánt ilyen oktatást. A népiskolában is szükség van erre, mert egész népünk egészségügyi műveltsége és — ami ezzel jórészt egy — érdeklődése talán mindennél fogyatékosabb. Ezért az egészségre való nevelés szerves beillesztésekor valamennyi iskolára kell gondolni; nem utolsó sorban a szakiskolákra, amelyekben általános ismereteken kívül az illető életpálya higiénéjét is feltétlenül tanítani kell. — 14. sz.: *Rácz Lajos* a magyar középiskolák háborús tanévéről közöl ismertetést; ezt egyidejűleg a *Neue Jahrbücher für Pädagogik* is kiadta. — 16. sz.: *Cséser L.* az erdélyi gazdasági viszonyokat jellemezve, sürgeti, hogy az erdélyi falusi elemi iskolát alakítsák át gazdasági jellegűvé, a tanítóképzők és papneveldek tantervében adjanak több helyet a gazdasági és szociális tudományoknak, létesítsenek hétéves és önkéntességre jogosító polgári iskolát középfokú gazdasági iskolát s a kolozsvári egyetemen adjanak módot mindenik kar hallgatóinak és minden tanulni vágyó vendégnek, hogy a közgazdasági tudás fegyverét megszerezhessék a nemzet állandó háborúja, a közgazdasági háború küzdelmeire.

Magyar Tanítóképző (1915 jún.). *Frank A.* a tanítóképzők és a népiskolák szellemi egységének érdekében sok jót vár attól, hogy a tk. tanároknak nagy részök legyen a népiskolai felügyeletben; javítóan hatna ez a tk. és a népiskola munkájára egyaránt. *Végh F.* a pedagógiai tárgyak tanításának főszempontjait kezdi fejtegetni. Szerinte «az emberi méltóság védelme és a pedagógia méltósága kívánja, hogy a testtant ne a biológus tanítsa, hanem a pedagógus», mert «a pedagógia embere ember és nem csupán emlőállat» s «ha az emberről a paleontológia és az anthropológia sem tudja bizonyítani, hogy tisztán állati származású, akkor talán a pedagógia se avassa azzá és ne utalja se testtant minden hasonlósága ellenére se az állattan keretébe!» Ellene van a testtani anyag nagy bőségé-